

Гафіатуліна І.В., завідувач обласного методичного кабінету НМЦ ЦЗ та БЖД Полтавської області

ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО КОМПЛЕКСУ NETOP SCHOOL ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ ІЗ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Бурхливий розвиток інформаційних технологій у ХХІ столітті зумовив впровадження їх в усі сфери діяльності суспільства. Разом з появою нових засобів навчання (комп'ютерів, мультимедіа тощо), прикладних навчальних програм, електронних освітніх ресурсів відбувалось поступове поширення інформаційних технологій і в галузі освіти. Нинішній рівень інформаційних технологій дозволяє створювати цікавий, пізнавальний, гармонійно складений та методично опрацьований дидактичний матеріал, а також легко оперувати ним, використовуючи вербальні й невербальні засоби. Крокуючи в ногу з часом, все більше викладачів застосовують ці технології у своїй роботі, якісно змінюючи зміст, методи і форми навчання. В той же час, сучасні вимоги до якості функціонального навчання з питань цивільного захисту вже не дозволяють під час проведення занять обмежуватись лише використанням мультимедійного проектора. Оскільки мультимедійні презентації хоча і значно підвищують якість теоретичних занять, але малоефективні у процесі проведення занять практичних. Одним зі шляхом вирішення цієї проблеми є застосування мережевих технологій управління навчанням за допомогою відповідного класу програмних продуктів – Classroom Management Software (CMS), що забезпечують викладачу моніторинг, управління, контроль та зворотний зв'язок з аудиторією.

Один із таких програмних продуктів – NetOp School – використовується в Навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області (далі – Центр) понад 4 роки для проведення практичних занять зі слухачами. NetOp School встановлено у кабінеті навчальному (інформаційних технологій) Центру на базі розгорнутої локальної мережі з використанням 16-портового мережевого комутатора. На цей час обладнано 11 автоматизованих робочих місць. Одне з них є робочим місцем викладача. Якщо чисельність навчальної групи перевищує кількість автоматизованих робочих місць, відпрацювання практичних завдань рештою слухачів здійснюється в іншій аудиторії з використанням інтерактивної дошки. У цьому випадку до проведення заняття залучається завідувач кабінету навчального (інформаційних технологій).

NetOp School – це потужний програмний продукт, який з'єднує комп'ютер викладача з комп'ютерами слухачів, утворюючи інтерактивну аудиторію в мережі, незалежно від місця перебування слухача. NetOp School складається з 2 (двох) модулів: модуля Teacher, який встановлюється-

ся на комп'ютер викладача, і модуля Student, який встановлюється на комп'ютер кожного слухача.

Досвід використання NetOp School свідчить, що переваги цього програмного продукту далеко не обмежуються можливістю відправки на комп'ютери слухачів електронних файлів із завданнями та збору результатів їх роботи для перевірки. NetOp School дозволяє застосовувати під час проведення практичних занять зі слухачами різноманітні методи, такі як мозкова атака, ситуаційний аналіз, аналіз конкретних ситуацій, кейс-стаді. Адаптивний функціонал програми дає можливість з однаковою легкістю організувати як групову, так і індивідуальну роботу слухачів на занятті.

Завдяки NetOp School викладач може навчати та допомагати одному, кільком або усім слухачам одночасно, не відриваючись від свого комп'ютера. Так само і кожен слухач може звернутися по допомогу до викладача натисканням однієї лише кнопки та отримати її через текстовий або аудіо/відео чат. Зазначений програмний продукт дає можливість викладачу здійснювати демонстрацію необхідного матеріалу на комп'ютерах слухачів в повноекранному режимі або у вікні, що дозволяє їм одночасно з переглядом виконувати завдання. Це вигідно відрізняє NetOp School від мультимедійного проектора, який не зможе забезпечити такого ж ефекту демонстрацій. Слід згадати про ще одну надзвичайно корисну можливість програми – трансляцію зображення екрана комп'ютера одного зі слухачів всім іншим. Така функція NetOp School значно спрощує проведення групового обговорення виконаних слухачами завдань. Викладач керує обговоренням і може давати слово (передавати доступ до мікрофона) кожному зі слухачів по черзі. Слухачі, з іншого боку, можуть звертатися із проханням про надання доступу до мікрофона, користуючись однією з функцій NetOp School.

Одним із важливих завдань викладача є спостереження за роботою слухачів у ході заняття. При традиційному способі проведення практичних занять обходи викладачем робочих місць слухачів відволікають їх від виконання завдань та призводять до втрати навчального часу. Натомість NetOp School дозволяє викладачу повністю контролювати роботу слухачів на занятті зі свого комп'ютера. В режимі спостереження (Thumbnail View) на екрані комп'ютера викладача в мініатюрі відображаються екрани комп'ютерів слухачів. У разі необхідності, викладач може легко переключитися на роботу з будь-яким слухачем, виділити за допомогою маркерів область екрана на його комп'ютері для привернення уваги. Усі ці дії можна записати на відео, що стає просто незамінною функцією для розбору типових помилок. Викладач також може відкрити або заборонити слухачам доступ в інтернет, заблокувати можливість відкриття ними програм, використання яких не передбачене темою заняття. Це не дає змоги слухачам відволікатися на сторонні справи і зосередитись на виконанні практичних завдань.

Ще однією безперечною перевагою NetOp School є вбудований модуль тестування з автоматичним підрахунком балів. Тестовий редактор NetOp School дозволяє створити тести з десятьма типами завдань: «Питання-відповідь», «Список, що випадає», «Множинний вибір» з вибором однієї правильної відповіді, «Множинний вибір» з вибором кількох правильних відповідей, «Закінчення тексту», «Підібрати малюнок», «Підібрати текст», «Розташувати у правильному порядку», «Есе», «Ярлик для малюнка». У будь-який момент заняття викладач може здійснити контроль знань як окремого слухача, так і всієї групи. Поки слухачі відповідають на питання, викладач може відстежувати виконання тесту кожним з них у режимі реального часу.

Отже, використання NetOp School під час проведення занять з функціонального навчання з питань цивільного захисту дозволяє підвищити їх динамічність та наочність, забезпечити диференційований підхід до слухачів та істотно знизити втрати навчального часу на організаційні заходи внаслідок автоматизації функцій моніторингу, управління та контролю.

Головня О.В., майстер виробничого навчання циклу практичної підготовки обласних та м. Черкаси курсів удосконалення керівних кадрів 2-ї категорії НМЦ ЦЗ та БЖД Черкаської області

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІ ПЕДАГОГА

Ефективність педагогічної діяльності працівників мережі навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності залежить від їх професіоналізму, який забезпечується високорозвиненою професійною компетентністю. Особливість викладацької діяльності обумовлює важливість психологічної складової професійної компетентності. Зокрема актуальним є вивчення основних психологічних особливостей професійної компетентності педагогічних працівників. Професійна діяльність фахівців цивільного захисту є складною, багатогранною та поліфункціональною. Вона вимагає високого рівня професіоналізму, фахової майстерності, інтелектуальних якостей і здібностей, особливо в сучасних умовах ускладнення завдань, які ставляться перед працівниками Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Поняття «компетентність» (лат. *competens* – відповідний, здібний) означає володіння знаннями та досвідом у певній галузі. У період підвищення своєї компетентності педагог усе більше уваги починає приділяти процесу навчання, методам його вдосконалення. Разом зі зростанням професійної майстерності з'являється потреба в осмисленні й аналізі власної діяльності, більш глибокій педагогічній оцінці результатів навчання як керівників, так і відповідальних за цей напрям діяльності фахівців.